

NYT **GYMNASIET**

NOV 2024

ANDREAS MOGENSEN

Besøg fra det ydre rum

JORN PÅ SKEMAET

Samarbejde på tværs af Silkeborg

CATHRINE BRANDT

Interview med tidligere SG-student

SG

November 2024

Nyt fra gymnasiet

Siden vores elever i 1.g for efterhånden længe siden mødtes i rundkørslen foran gymnasiet for første gang, er det nu blevet efterår. Og eleverne er ved at falde til i deres studieretningsklasser. Siden den første skoledag er eleverne blevet hjulpet på vej til at blive en del af en ny verden, hvor man langsomt bliver en del af fællesskabet. Både det store gymnasiefællesskab, men også, og måske især, klassefællesskaber og faglige, sociale eller interesseskabte fællesskaber.

SG-elever i demonstration mod regeringens nye taxameterudspil.

Hvem er de så – de 1500 elever, der er fordelt på 18 klasser i 1.g og 19 klasser i hhv. 2.g og 3.g? Igennem en årrække er godt og vel en tredjedel af en ungdomsårgang i Silkeborg Kommune startet på Silkeborg Gymnasium. Eleverne er selvfølgelig meget forskellige; nogle er udadvendte, mens andre er mere stille. Nogle elever elsker alle fag, mens andre har nogle favoritfag eller måske generelt bare er mere i tvivl. Nogle elever bor tæt på, mens andre skal tidligt med bussen. Og de har naturligvis forskellige familieforhold, interesser, fritidsaktiviteter og politiske holdninger. Men selvom eleverne er forskellige, er der også vigtige ligheder. Eleverne på SG er generelt glade for at gå i skole, de støtter

og hjælper hinanden indbyrdes, de kan lide at lære nye ting, og de oplever, at de ofte kan klare det, de sætter sig for. Og de vokser ind i forskellige fællesskaber gennem deres tre gymnasieår.

Gennem de tre år på SG skal eleverne lære en hel masse. De skal opnå og forstå viden, mens de udvikler faglige, personlige og sociale kompetencer. De skal blive til dannede unge mennesker. At opnå viden er knyttet til nysgerrighed

og lyst til at udforske verden, ligesom det kræver, at man som elev lærer at kunne arbejde vedholdende og gøre sig umage. Og at man kan acceptere og håndtere, at det kan være både hårdt og frustrerende at lære. Og indimellem svært. Et fagligt og socialt fællesskab med respekt for forskellighed, for mangfoldigheden, hvor man lærer af og hjælper hinanden, og selvfølgelig også

spejler sig i hinanden, er helt centralt. Både for at lære om den fælles verden, men også for at lære sig selv at kende og for at have et gymnasieforløb med alt det ungdomsliv, vi ved er så vigtigt. Der er med andre ord mange vigtige grunde til, at fællesskab er en grundlæggende værdi på SG.

I hverdagen fylder det ikke ret meget for de unge, at skolen er for livet. Men det er den. For det har i sig selv værdi at lære noget. Det har værdi at blive klogere og mere oplyst. Det har værdi, at verden åbnes for den enkelte. Men også, at man undervejs i processen opdager, at man er en del af noget større.

Tina Riis Mikkelsen,
Rektor

At skolen er for livet, kommer også til udtryk ved, at vores elevers videre færd i livet i høj grad er knyttet til det at lære. Og i modsætning til, hvad man nogle gange kan få indtryk af i diverse medier, så videreuddannes studenterne i høj grad. Faktisk tager ikke mindre end 94% af de unge med en STX-eksamen en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det går måske ikke så hurtigt for dem alle, som politikerne kunne ønske, men de tager en videregående uddannelse. Der er mere end 800 videregående uddannelser at vælge imellem, og med en studentereksamen med et eksamensgennemsnit på det lavest mulige – 02 – har man adgang til 400 videregående uddannelser. Så myten om, at man har brug for høje karakterer for at få en videregående uddannelse, er netop en myte.

Hvad vælger studenterne fra SG så som deres videregående uddannelse? Som det fremgår af tabellen nedenfor, gør de faktisk det, samfundet efterspørger. Vi gør de unge klar til livet.

God læselyst!

Tina Riis Mikkelsen, rektor

Videregående uddannelser:

Ingeniør	56
Medicin	31
Sygeplejerske	21
Folkeskolelærer	21
Pædagog	15
Erhvervsøkonomi, HA almen	14
Psykologi	14
Statskundskab	14
Jura	13

Oversigt over antal studenter fra SG, der blev optaget på de mest populære videregående uddannelser i 2023.

SILKEBORG GYMNASIUM
ÅBNER VERDEN

Forældreforeningen støtter bl.a. mange af skolens sociale aktiviteter. Til næste fest udlover vi fx en gratis mocktail til de elever, der puster "rent" i alkometeret.

Nyt fra Forældreforeningen

Forældreforeningen på Silkeborg Gymnasium har eksisteret så længe, at ingen rigtig kan huske, hvornår foreningen er stiftet. Foreningens formål er at yde økonomisk og anden støtte til initiativer til glæde og gavn for eleverne på SG. Gennem årene er der ydet støtte til utallige studieture, festaktiviteter, ekskursioner, foredrag, den årlige essaykonkurrence og meget mere.

Forældreforeningens eneste indtægt er frivillige donationer fra forældre til elever på SG. Vi deltager i den forbindelse ved studieretningsaftenen og 1.g-forældre-aftenen, hvor vi fortæller om nogle af de aktiviteter, foreningen har støttet, og om bestyrelsens arbejde. Vi er meget glade for de 200 indbetalinger, vi modtog i forbindelse med studieretningsaftenen, og uden at skulle lyde alt for utaknemmelig håber vi at kunne overbevise endnu flere forældre om at støtte foreningen ved 1.g-forældre-aftenen den 25. november.

Forældreforeningen ledes af bestyrelsen, som består af forældre til elever

på SG og en repræsentant fra SG. Bestyrelsen mødes til bestyrelsesmøder ca. fire gange om året, hvor vi bl.a. behandler ansøgninger fra elever og lærere om støtte til forskellige aktiviteter. Det er også bestyrelsen, som bedømmer bidragene i den årlige essay-konkurrence.

Ligesom der hvert år er en udskiftning af elever på SG (studenter går ud, og nye 1.g-elever kommer ind), så er der også en naturlig udskiftning i Forældreforeningens bestyrelse. Derfor håber vi, at mange forældre har lyst til at deltage i årets generalforsamling, som afholdes mandag den 2. december kl. 19 på lærerværelset på SG. På generalforsamlingen vil rektor Tina Riis Mikkelsen give et blik ind i SG's "maskinrum", inden vi tager fat på den formelle del. Og man kan godt deltage i generalforsamlingen uden at blive valgt til bestyrelsen!

Man kan også bidrage til Forældreforeningens arbejde ved at melde sig til garderobebanken. Forældreforeningen bemander garderoben med forældre ved elevfesterne. Man deltager i det omfang,

man kan og har lyst til det, og det er en god måde samtidig at have et fællesskab og få snakket med andre forældre på SG. Har du lyst til at blive en del af garderobebanken, så skriv en mail til garderobe@sg.dk

Jeg håber at se mange af jer til Forældreforeningens generalforsamling mandag den 2. december kl. 19. Tilmelding til dette arrangement kan ske via mail til fg@sg.dk

Morten Harde Clausen
Formand for Forældreforeningen

Støt Forældreforeningen med et engangsbeløb på 300,-

Bankoverførsel
Reg: 5347
Kontonr.: 0243513

MobilePay
By Danske Bank

529952

Husk at skrive elevens navn og klasse på indbetalingen.

Ansvarshavende udgiver

Rektor Tina Riis Mikkelsen

Ansvarshavende redaktør

Uddannelseschef

Flemming Glerup

Fotografer

Mathias N. Achermann

Morten Bak Hansen

Trygvi Restorff

Thomas Juul

Journalistik

Kristina Krogh

Flemming Glerup

Grafisk layout

Trygvi Restorff

Tryk

ReklameTryk

Oplag

1800

Andreas Mogensen:

Besøg fra det ydre rum

I oktober var der "star quality" på SG, da vi fik besøg af den danske ESA-astronaut Andreas Mogensen, der i marts 2024 vendte hjem efter et halvt års ophold på Den Internationale Rumstation (ISS). Hans beretninger bød på fascinerende fortællinger, smukke billeder og overraskende pointer. Fra de helt små hverdagsoplevelser på en rumstation til de store filosofiske overvejelser om menneskets natur, om eksistens, om tid og rum og om klima. Han gav også eksempler på de forskningsprojekter, han arbejdede med på ISS, og fortalte levende om sine cykelture rundt i Silkeborg-skovene - 400 kilometer ude i rummet...

Stemningen i hallen var intens, da Andreas Mogensen til lyden af Elton Johns *Rocket Man* trådte ind på scenen til et stort fællesarrangement for alle 2.g- og 3.g-elever. På scenen stod også Sofie Kirk Greisen fra 3.z og Johannes Frank Hockerup fra 3.u, der tog imod spørgsmål fra salen og formidlede dem videre til den berømte astronaut, der i 2015 slap igennem det ufatteligt lille nåleøje og blev den første danske ESA-astronaut i rummet. Udvalgt som dén ene ud af 8500 kandidater.

Der var da også rift om den imødekomende og sympatiske astronaut denne formiddag på SG. Eleverne flokkedes om ham i pauserne for at få autografer og selfies, og indholdet i de to oplæg for eleverne vidnede også om, at vi her havde besøg af en helt særlig profil, der i disse år har skrevet sig ind i historiebøgerne for altid.

Forskningsprojekterne på ISS

Blandt de mange fascinerende og tankevækkende fortællinger om opholdet på ISS fyldte beretningerne om de forskellige forskningsprojekter, Andreas Mogensen deltog i under opholdet, en del i hans oplæg. Fx fortalte han levende om et eksplorativt studie med menneskeceller, hvor man via en helt unik 3D-printer på ISS forsøgte at 3D-printe et menneskehjerte. Det er nemlig lettere at 3D-printe et organ i et vægtløst rum end i laboratorierne på Jorden, hvor tyngdekraften presser cellerne ned i et todimensionelt plan. Forsøget på ISS mislykkedes i første omgang og resulterede, ifølge Andreas Mogensen, i "en klump mærkeligt udseende kød". Men sådan udvikles teknologi jo gennem mislykkede forsøg, og Andreas Mogensen er overbevist om, at det vil lykkes på sigt – og at perspektiverne heri for organproduktion kan blive revolutionerende.

Astronauten fortalte også om det søvnmonitoreringsforsøg, han deltog i både før, under og efter sit ophold på ISS, ligesom han gav eleverne indsigt i det forsøg, han gennemførte for den danske virksomhed Aquaporin under sit ophold. Forsøget handler om at afprøve en speciel membran, som kun tillader vandmolekyler at slippe igennem, og det er et forskningsprojekt med relevans for både udsatte områder på Jorden og for rumekspeditioner såsom ISS, hvor mest mulig væske (såsom urin og kondens) genopsamles for dernæst at gennemgå kemiske processer for at blive genbrugt som drikkevand til astronauterne. Som de siger: "At kaffen i dag smager ligesom kaffen i går, er der en god grund til!"

Ja, der er liv derude...

Blandt spørgsmålene fra eleverne var også, om Andreas Mogensen efter opholdene på ISS tror, at der er liv i rum-

met. Og ja, den danske ESA-astronaut tror, at der er liv derude: "Med den viden, vi har i dag, virker det ud fra en naturvidenskabelig betragtning meget usandsynligt, at der *ikke* skulle være liv andre steder i universet", fremhævede han og fortsatte: "Det er også en af grundene til, at en fremtidig Mars-ekspedition bliver så spændende. Finder man tegn på liv på Mars, er det endnu en indikation på, at der kan være liv i rummet. Men den bedste mulighed for at identificere liv andre steder i universet er faktisk via rumteleskoperne. James Webb-teleskopet tager fx nogle utroligt klare billeder af fjerne solsystemer, og det er nok vores bedste mulighed for at finde liv derude."

På mountainbike i Silkeborgskovene - 400 km ude i rummet

Blandt pligterne på ISS er hver dag mindst to timers motion for at holde kroppen og musklerne i gang i et miljø uden tyngdekraft. Det kan fx foregå på en danskproduceret motionscykel, og Andreas Mogensen havde på sin seneste mission medbragt et par 3D-briller, så han kunne visualisere sine cykelture: "Der var hjemmefra indkodet seks forskellige cykelruter i mine 3D-briller, og en af dem, jeg havde størst fornøjelse af, var en mountainbiketour i Silkeborgskovene", fortalte Andreas Mogensen og fortsatte: "Det er virkelig smukt terræn, og jeg kunne næsten fornemme lysets stråler gennem bladene, når jeg cyklede den tur. Det nød jeg meget".

Hvad savner man mest – når man er tilbage på Jorden?

At der er store afsavn forbundet med et halvt års ophold i rummet kommer næppe som en overraskelse for mange. Først og fremmest er familie og venner langt væk. Men der er også ting, man savner, når man som astronaut kommer tilbage på Jorden. Ikke mindst oplevelsen af at flyve frit: "Det er en helt fantastisk følelse", fortalte Andreas Mogensen begejstret og fortsatte: "Men man skal også lige lære at flyve. Når man først har fart i kroppen oppe på ISS, skal man sørge for at gribe fat i de håndtag, der er i hvert rum. Ellers ramler man hovedet direkte ind i endevæggen."

Noget man til gengæld ikke savner, er den usikkerhed, der også præger et ophold på ISS: "Blot en meteorit på nogle få centimeter kan gøre kolossal skade på rumstationen grundet den hastighed, vi bevæger os med, og vi var en enkelt gang i risiko for at kolliderede med noget rumskrot fra et par gamle satellitter. Det var også en revne i rumstationens skrog, der var skyld i, at jeg aldrig fik gennemført den rumvandring, der ellers var planlagt. Gennem revnen strømede der kølervæske ud på skroget, og det var uvist, hvordan vores rumdragter ville reagere, hvis de kom i kontakt med kølervæsken. Denne risiko var så stor, at rumvandringen blev udsat på ubestemt tid."

ISS – et internationalt samarbejde på en jord uden grænser

Blandt oplæggets mere opsigtsvækkende pointer var også de politiske grundtanker bag ISS og ikke mindst, hvordan

Andreas Mogensen havde også tid til at se gymnasiets måneudstilling i naturvidenskabsfløjen.

de i praksis kommer til udtryk på rumstationen den dag i dag. ISS opstod i kølvandet på den kolde krig, hvor både det russiske og det amerikanske rumprogram havde planer om at lave en permanent bemanded rumstation. Med Europa som en tredje aktør blev henholdsvis de russiske og de amerikanske planer samlet i ét projekt, og det betyder helt konkret, at ISS i dag har en amerikansk del og en russisk del, der adskiller sig fra hinanden på ret centrale punkter. I den amerikanske del af rumskibet er spændingen i det elektriske system fx 120 volt, mens den i den russiske del er 28 volt. Det betyder, at man konstant skal have forskellige konvertere på sig, når man

opholder sig på rumstationen. Tilsvarende sker opsendelser og landinger både fra den tidligere sovjetrepublik Kazakhstan og fra amerikansk territorium. I 2015 både opsendtes og landede Andreas Mogensen således i den kazakhstanske ørken, og i 2023-24 skete opsendelsen fra Cape Kennedy Space Center i Florida, mens landingen her foregik langt blødere i Stillehavet. "Det var ligesom at hoppe i vandet fra kanten af en pool med en badebold i favnen", fortalte Andreas Mogensen, der også kunne berette om, hvordan balancesystemet den første uge efter landingen var så påvirket, at han vanskeligt kunne stå oprejst uden at vælte og få kvalme og hovedpine.

Blikket på ISS som et internationalt samarbejdsprojekt har også sit eget symboliske udtryk, når man anskuer Jorden fra ISS: "Om søndagen havde vi som udgangspunkt fridag på ISS, og her fandt

jeg ofte tid til at sidde i Cupola, hvorfra man har den allersmukkeste udsigt til Jorden", fortalte Andreas Mogensen og fortsatte: "Jorden er ufatteligt smuk deroppefra. Floddeltaet ved Buenos Aires, Manicouagan-krateret i Canada, Ararat-bjerget i Tyrkiet og de sneklædte vulkaner i det nordlige Stillehav er noget af det, jeg husker tydeligst, men derudover slog det mig, at landegrænserne set fra 400 kilometers højde er usynlige. Landegrænser er jo en menneskelig

konstruktion, ikke noget, naturen selv har skabt", fremhævede han og fortsatte: "Der er kun én klode, som vi alle deler, og som vi alle skal passe på. Og vi er alle mennesker, der langt henad vejen har de samme udfordringer og de samme drømme for os selv og vores børn", sluttede Andreas Mogensen, og indrammede på dén måde på flotteste vis en uforglemmelig formiddag for eleverne på Silkeborg Gymnasium.

Andreas Mogensen håber lige nu på et tredje og sidste besøg i rummet. Skulle det mislykkes, er vi helt sikkert klar til både et andet, tredje og fjerde besøg her på SG...

Cathrine Brandt:

Oprigtighed og passion

Cathrine Brandt står bag bageriet *Brandt Brød og Brandt Pizza*, som ligger i hjertet af Silkeborg på Søtorvet. Hun er samtidig tidligere elev fra Silkeborg Gymnasium og vores profil i denne udgave af *Nyt fra Gymnasiet*. Alt, hvad Cathrine har foretaget sig af virksomhed, har hun gjort ud fra den grundtanke, at hvis hun selv savner noget, så må der også være andre, der mangler og savner det – fx lækker bagværk samt pizzaer lavet på gode surdejsprodukter i Silkeborg.

Hvad husker du bedst fra din tid på Silkeborg Gymnasium?

"Jeg husker menneskene, relationerne, stedet og underviserne. Jeg husker hverdagen, men kan ikke udpege noget eksakt. Og det repræsenterer måske meget fint, hvordan jeg havde det: Jeg sad nede i klassen og tænkte: "Det er ikke *the time of my life*, det er ikke det fedeste i hele verden, og det siger alle ellers bare". Og jeg tænker, at der den dag i dag sidder nogle og føler, at de egentlig trives fint og er glade og tilfredse og har en hverdag, der flyder, men hvor det ikke ligefrem bobler i én. Dengang kunne jeg jo godt se, at der var nogle af mine venner, som bare syntes, at det var toppen at gå på gymnasiet. Og så var der mig; jeg var her, fordi jeg havde bestemt mig

for det – og når jeg først har bestemt mig for noget, gør jeg det færdigt. Og det var okay. Det behøver ikke at være de tre gymnasieår af ens liv, der bare er de bedste – det skal nok komme. Der kommer andre spændende muligheder på den anden side, hvor man kan blive rigtig god til noget, og hvor man kan finde sit fodfæste – man skal nok få muligheden for at få indhentet alt det sjove og spændende."

Hvad husker du især fra undervisningen?

"Jeg husker megahyggeligt samvær, en rar klasse at være i og nogle sindssygt kompetente undervisere, som jeg ville ønske, at jeg havde lyttet mere til. Jeg ville ønske, at jeg skulle gå på gymnasiet nu, for den viden ville jeg gerne have haft.

Jeg husker også nogle meget lange dage – blandt andet fordi jeg havde en del sporttid."

Har din gymnasietid haft indflydelse på det, du laver i dag?

"Jeg husker, at jeg i løbet af gymnasiet bestemte mig for at læse *Ernæring & Sundhed*. Der var et eller andet i faget biologi, som var fængende, og det endte ud i, at jeg sammen med en studievejleder kiggede på uddannelsen *Ernæring & Sundhed*. Jeg tror, det passede mig godt, at der var tale om en professionsbachelor, så jeg var sikker på, at jeg aktivt og konkret kunne have mulighed for at følge de ideer til dørs, jeg fik undervejs. Imens jeg studerede, oprettede jeg min bageblog som en slags visitkort, så jeg

Cathrine Brandt i bageriet, hvor hun nørder med surdej.

havde et afsæt til at kunne arbejde selvstændigt efterfølgende. Samme dag, jeg forsvarede min bachelor, oprettede jeg et CVR-nummer, og så har jeg arbejdet selvstændigt siden.

I programmer som *Løvens Hule*, hører man, at unge mennesker har startet en eller anden virksomhed, hvor de tjener kassen fra day one, men sådan har det ikke været for mig. Jeg drømte om at styre min egen tid og selv bestemme, hvad jeg ville lave. Så måtte det give den løn, det nu kunne. Den frihed, det gav, var meget mere værd end penge.

“Jeg er imponeret over de unges gå-på-mod, nysgerrighed og hvordan de bidrager til fællesskabet”

Min grundtanke var, at de produkter til mit bagværk, jeg ikke selv kunne finde nogle steder, eller fx den surdejsbog, jeg selv manglede, dem måtte jeg selv lave eller få sat i produktion. Det har været grundtanken hele vejen igennem. Jeg har en eller anden naiv idé om, at hvad end man selv synes er spændende, skal der nok også være nogle andre mennesker, der finder interessant og kan blive inspirerede af. Det er underordnet, hvad

man interesserer sig for, bare man er oprigtig og passioneret nok. Tør man dele dén passion, så vil folk blive inspirerede. Fx var det ikke sejt at have en surdej i starten af 2010'erne, men jeg turde være begejstret – og gjorde mig også umage. Man skal ikke stille efter perfektion, men efter at gøre det så godt, man kan, og så hele tiden øve sig og blive bedre.”

Har du stadig kontakt med nogle af dine gymnasiekammerater?

”Det sværeste for mig i gymnasiet var måske netop det sociale. Mine klassekammerater var søde, men jeg følte lidt, at jeg fulgte med som det tynde øl og aldrig var en del af kernen. Jeg involverede mig heller ikke særlig meget. Jeg gik i stedet op i min kæreste og brugte meget tid på mine studiejobs. Jeg elskede at arbejde i min fritid og prioriterede det ofte over gymnasiet.

På trods af det har jeg den dag i dag en gruppe på syv piger fra min gymnasieklasse, som er mine allerbedste venner. Der er nogle i denne gruppe, der er rigtig gode til at være faste ankre for at mødes. Vi holder årlige pinsefrokoster, julefrokoster, er ude at rejse sammen hvert år og har faste spa-ture – og de er mine tætteste venner. Jeg etablerede disse venskaber i gymnasiet, men fik dem ikke dyrket så meget, imens jeg gik på SG, så det er helt fantastisk, at de

nu er min bedste vennegruppe. Der er en helt anden dybde i de venskaber, man etablerer i ungdomsårene, end senere tilkomne venskaber, fordi de er blevet etableret så tidligt. Det er jeg meget taknemmelig for at have fået med mig.”

Har du et godt råd til nutidens SG-elever?

”Man kan godt gå på gymnasiet og være glad for det, uden at man ”er someone”. Det er okay, at man er en del af mængden, og at man bare trives i det og finder de relationer, man synes er gode for én. Men jeg kunne godt have ønsket, at der var nogen, der dengang havde sagt til mig, at du ikke behøver at være en del af den gruppe, som er smarte og superdygtige. Jeg har aldrig tænkt, at de karakterer, jeg tog med fra gymnasiet, skulle være afgørende for, hvad mit fremtidige liv skulle blive til. Det er altid sjovt at få en høj karakter og at være god til noget, men jeg har aldrig tænkt, at mit liv ikke kunne blive til noget, hvis ikke jeg fik en høj karakter. Jeg håber at kunne overbevise mine egne børn om, at ens studieliv er så meget mere, end hvad man får i karakterer, og at ens fremtid ikke er bygget på, om man får en høj eller lav karakter. Hvis der er noget, du virkelig gerne vil, så skal du nok blive god til det, for så er du også drevet af det. Og så skal det nok lykkes, fordi du gør dig umage og er villig til at lægge noget arbejde i det.

Min relation til SG nu er, at jeg har nogle søde unge mennesker fra gymnasiet som ansatte. Jeg er ved at falde på halen over den unge generation. Der er så mange med gå-på-mod, og som gerne vil lære. De er nysgerrige og villige til at bidrage til fællesskabet i et studiejob.”

om:

Cathrine Brandt:

- Fødselsår: 1991
- Samfundsfaglig student fra Silkeborg Gymnasium i 2010
- Opvokset i Ans
- Bosat i Ans med sin kæreste fra gymnasiet og sine tre børn
- Uddannet professionsbachelor i *Ernæring & Sundhed*

Et stærkt lokalt samarbejde: Jorn på skemaet

Med økonomisk støtte på 250.000 kr. fra Spar Nord-Fonden har Silkeborg Gymnasium, Jysk Musikteater, Museum Jorn og HandelSilkeborg dette efterår i fællesskab sat Asger Jorn i fokus. Anledningen var Jysk Musikteaters anmelderroste musical "Asger Jorn – vild kærlighed og fri kunst", der havde den tidligere SG-elev Mathias Flint i hovedrollen. For SG-eleverne har samarbejdet givet anledning til en række tværgående aktiviteter, der har bidraget til at holde fortællingen om det internationalt anerkendte bysbarn i live.

Silkeborg Gymnasium har gennem de seneste år arbejdet målrettet på at styrke de lokale samarbejdsrelationer til fx lokale virksomheder, kommunen, Silkeborg Business, lokale kulturinstitutioner og byens store elitesportsklubber. Samarbejdsfelterne har bl.a. været den grønne omstilling, byudvikling, arkitektur, og et attraktivt ugemiljø. Seneste eksempel har i dette efterår været et stort projektsamarbejde mellem Silkeborg Gymnasium, Jysk Musikteater, Museum Jorn og Handel Silkeborg, der på meget forskellig vis har sat Asger Jorn på skemaet. For eleverne på SG har projektet bl.a. resulteret i disse aktiviteter:

- SG's fem design- og arkitekturhold i 1.g har været til rundvisning og workshops på Museum Jorn og efterfølgende udviklet kampagnemateriale, der skal vække unges interesse for at besøge museet. Kampagnen er efterfølgende blevet udstillet på SG's fællesområder.
- SG's seks musikklasser i 2.g og 3.g har haft en temadag om Asger Jorn. Temadagen bød først på rundvisning på Museum Jorn, hvorefter de på Jysk Musikteater fik et oplæg fra kapelmester Henrik Svenning om processen og ideerne bag musicalen "Asger Jorn – vild kærlighed og fri kunst". Derefter stod programmet på lækker tapas i Restaurant Stryget og fribilletter til den flotte Jorn-musical i musikteatrets store sal.
- SG's musikelever i 2.g og 3.g har optrådt i foyeren i Jysk Musikteater som optakt til udvalgte forestillinger.
- SG's fire 1.g-billedkunsthold skal på rundvisning på Museum Jorn og efterfølgende udstille deres egne

Jorn-inspirerede værker på SG's fællesområder.

- SG's kor optrådte med fire numre til det store eftermiddags- og aften-event *Nattefesten* på Museum Jorn.
- Museum Jorns udstillingskoncept *Jorn på hjul* har besøgt gymnasiet.

Blandt initiativtagerne til samarbejdet er Silkeborg Gymnasiums bestyrelsesformand, Anette Raaby, der ser interessante perspektiver i samarbejdsprojekter som disse – også fremadrettet: "Evnen til tværfaglige samarbejdsprojekter er yderst relevant i en moderne kontekst; ikke blot for en øget kulturel forståelse, men også for læring, innovativ problemløsning og nytænkning – uanset om du er studerende, en kulturinstitution eller repræsentant for handelslivet", lyder det fra Anette Raaby.

Foto: Juul Fotografi

EU-projektet MOVE:

Et lille puf til grønnere transportvaner

Silkeborg Gymnasium er i dette skoleår et af tre gymnasier, der deltager i EU-projektet MOVE. Projektets formål er at fremme bæredygtige transportvaner og mindske solo-kørsel i bil ved hjælp af bl.a. nudging. Eleverne vil i løbet af året derfor møde forskellige tiltag, der skal informere om og motivere til at vælge gang, cykling, kollektiv trafik eller samkørsel til og fra gymnasiet fremfor at køre i bil alene. I denne artikel fortæller projektgruppen fra Region Midtjylland og Midttrafik om projektet.

Region Midtjylland og Midttrafik står bag den del af projektet, der omhandler unges transport i Midtjylland. Silkeborg Gymnasium er udvalgt som et af tre testgymnasier, hvor det ved hjælp af dialog, adfærdsteori, nudging og fysiske forbedringer forsøges at ændre elevernes transportvaner.

Udover Silkeborg Gymnasium deltager Herning Gymnasium og Viby Gymnasium i MOVE-projektet.

Hvordan ser det ud med de bæredygtige transportvaner?

Næsten 100 SG-elever deltog i april 2024 i en workshop, hvor Region Midtjylland og Midttrafik præsenterede resultaterne

af en transportvaneundersøgelse blandt eleverne på Silkeborg Gymnasium. Ud over at afdække elevernes transportvaner, var der spørgsmål om barrierer for at rejse bæredygtigt og betydningen af bæredygtighed og sundhed i forhold til elevernes transportvalg.

Transportvaneundersøgelsen viste bl.a., at 85 % af eleverne transporterer sig bæredygtigt til og fra Silkeborg Gymnasium mindst fire dage om ugen. På baggrund af undersøgelsens resultater og egne erfaringer blev de unge bedt om at komme med idéer til, hvordan man kan gøre det mere attraktivt at cykle, tage kollektiv trafik eller samkøre til gymnasiet.

Hvad motiverer unge til at ændre adfærd?

Eleverne efterspurgte især belønning og konkurrencer som motivation til at ændre transportvaner. Begge dele indgår i en nudging-strategi og er baggrunden for *Den Grønne Gymnasiedyst*, som blev afviklet her i oktober. De tre deltagende gymnasier har her dystet mod hinanden, de andre klasser på eget gymnasium og individuelt om ugepræmier som fx croissanter til hele klassen og hovedpræmien: en foodtruck til et klassearrangement. Til det formål brugtes app'en *Kobla*, der belønner grønne transportvaner med point. Gang og cykling giver fx flest point, mens kollektiv trafik og samkørsel giver lidt færre.

Undervejs i kampagnen fik eleverne motiverende beskeder, fejring af personlige rekorder og små udfordringer som fx cykeluge, gåuge og mest grønne transportadfærd i efterårsferien. Eleverne kunne løbende holde øje med antal point, forbrændte kalorier og antal tilbagelagte kilometer.

Silkeborg Gymnasium var det gymnasium, der fik flest point og dermed vandt *Den Grønne Gymnasiedyst*. 2.dy var den bedste klasse og vinder af en foodtruck til et klassearrangement.

Hvordan skaber man 'ro i maven' ved busstoppestedet?

"Hungergames-lignende tilstande". Sådan beskrev nogle af eleverne forholdene ved busstoppestedet på Oslovej, hvor der især er trængsel om pladsen på linje 11 efter sidste undervisningsmodul. Midttrafik har derfor indsat fire busser på det tidspunkt, hvilket ifølge passagertællinger dækker behovet. Busserne ankommer med få minutters mellemrum.

I dialogen med eleverne viste det sig, at eleverne er bange for ikke at komme med bussen. Derfor forsøger alle at komme med den første bus. Passagertællingerne viser da også, at mens de to første busser er propfyldte, er der god plads i de sidste to. Opgaven er derfor at give eleverne ro i maven i forhold til, at der nok skal komme en bus mere. I MOVE-projektet arbejdes der med:

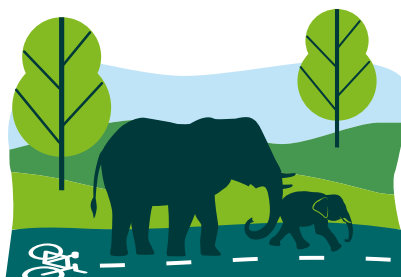
- Opsætning af countdown-skilte, der viser, hvornår næste bus kommer
- Visning af ekstrabusser i app'en *Midttrafik live*
- Elevrettet adfærds-kampagne
- De første to busser kører direkte til stationen (forbeholdt elever, der skal videre med tog eller regionalbus)
- Justering af bussernes køretider.

Hvad med dem, der ikke kan tage kollektiv trafik?

Cykel eller kollektiv trafik er desværre ikke en mulighed for alle elever på Silkeborg Gymnasium. Nogle bor i oplandsbyer med dårlige busforbindelser og for langt væk til at cykle. Her kan det være nødvendigt at køre i bil. I MOVE-projek-

tet er målsætningen, at man i højere grad kører sammen fremfor alene.

Eleverne udtrykte i forbindelse med workshoppen i april, at de er positive over for samkørsel. De påpegede dog, at det kunne være svært at finde nogen at køre

EU-projektet MOVE har forsøgt at skærpe elevernes fokus på bæredygtige transportvaner. Blandt dem eleverne i 2.dy, som vandt Den Grønne Gymnasiedyst.

med. Der var også barrierer i forhold til at spørge om kørelighed hos nogen, man ikke kender. Derfor var der et stort ønske om en app i stil med *Nabogo*, der hjælper med at koordinere samkørsel.

Heldigt for projektet og eleverne på Silkeborg Gymnasium har Regionsrådet i Region Midtjylland afsat 3,27 millioner kroner til et toårigt projekt med *Nabogo*, der bl.a. skal fremme samkørsel for unge. Silkeborg Gymnasium er blevet udvalgt til at deltage i forsøget. I praksis betyder det, at eleverne de næste to år kan få et gratis lift på op til 10 km i private biler til og fra gymnasiet. Er turen mellem 10 og 20 km, skal eleverne herefter selv betale 75 øre per kilometer.

Hvilke tiltag kommer der ellers?

Mange af MOVE-projektets tiltag er kampagnebaserede, men der er også

lavet fysiske tiltag, fx i form af countdown-standere ved busstoppestedet og en cykelservicestation, hvor eleverne kan pumpe deres cykel og lave småreparationer. Derudover er der planlagt et foredrag om adfærdsændringer, en informationskampagne for rejsekort på app og en cykelkampagne, der bliver gennemført af Cyklistforbundet.

Projektet rundes af med endnu en transportvaneundersøgelse for at se, om tiltagene har skubbet elevernes transportvaner i en grønnere retning.

Faktaboks:

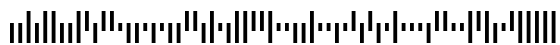
Nudging

Nudging handler om at få folk til at ændre adfærd med små virkemidler, der kærligt puffer adfærden i den rigtige retning.

Samarbejde om bæredygtige transportvaner i MOVE-projektet

EU-projektet MOVE er et nordisk projekt med 12 partnere fra Sverige, Norge og Danmark. Det er ledet af Region Midtjylland. MOVE-projektet er støttet af EU-programmet Interreg Øresund-Kattegat-Skagerrak.

Læs mere om EU-projektet MOVE på move-interreg.eu

KALENDER

Fredag 22/11

Gallafest for alle elever

Mandag 25/11 - kl. 17:00

Forældreforeningsforedrag med psykolog Joachim Meier om unges trivsel. Alle er velkomne.

Mandag 25/11 - kl. 19:00

Forældreaften for 1.g-forældrene

Mandag 2/12 - kl. 19:00

Forældreforeningens generalforsamling
Tilmelding via mail til fg@sg.dk

Mandag 2/12 og tirsdag 3/12

Temadag for 2.g'erne:
"Journalist for en dag" med Constructive Institute

Torsdag 5/12

Miljørådstopmøde

Fredag 6/12

Elevdemokratisk temadag: "Det gode gymnasieliv"

Fredag 6/12

Cafe Skrymer - Juleskrymer

Torsdag 12/12

Temadag: "Klar til voksenlivet" for 3.g

Tirsdag 17/12

Foredrag med filminstruktør og tidligere SG-elev Jonas Risvig for 2.g og 3.g

Onsdag 22/1 - lørdag 25/1

Teaterkoncert på SG. Læs mere på gymnasiet.dk

Mandag 27/1

ÅBENT HUS

Silkeborg Gymnasium
præsenterer teaterkoncerten

"1984"

Den 22. - 25. januar 2025.
Læs mere på
gymnasiet.dk

Følg med i, hvad der sker på gymnasiet!

@silkeborggym